

Миколаївський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти
Обласний ресурсний центр
з підтримки інклюзивної освіти

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ФАХІВЦІВ ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНИХ ЦЕНТРІВ ЩОДО РОБОТИ З БАТЬКАМИ

Методичні рекомендації

м. Миколаїв
2019

Ознаки розвитку дитини та причини звернення батьків до фахівців інклюзивно-ресурсного центру

Ваша дитина росте, але Ви почали помічати, що вона в своєму розвитку відрізняється від дітей Ваших знайомих чи сусідів, зокрема:

- дитина почала пізніше гулити, тримати голівку, тягнутися до іграшок, хапати їх, захлинається при смоктанні, із запізненням навчилася сидіти, повзати і ходити;
- до трьох років у дитини не з'явилося мовлення, вона спілкується за допомогою жестів та окремих складів;
- з іграшками і до цього часу гратися не може, лише на короткий термін дитину може привабити чужа або нова іграшка;
- дитина неуважна, казки не слухає, не розуміє їх змісту, погано запам'ятовує вірші;
- у поведінці дитини є моменти, які Вас хвилюють: малюк дуже рухливий, неслухняний або, навпаки, млявий, повільний, у нього повсякчас змінюється настрій;
- Ви бачите ці вади, але у Вас десь жевріє надія, що дитина переросте і буде такою, як і всі. Якщо Ваша дитина навчається в школі:
- у дитини є труднощі в засвоєнні освітньої програми чи навчальних предметів;
- педагоги скаржаться, що у дитини є труднощі в навчанні, конфлікти в класі, агресивність;
- дитина часто відчуває себе втомленою, не бажає вчитись, виконувати домашні завдання, відвідувати школу;
- дитина, на Ваш погляд, надто рухлива, або, навпаки, довго думає, гірше інших навчається, погано говорить.

Прийти на консультацію до фахівців ІРЦ батьки можуть за власним бажанням, якщо непокояться про свою дитину (бачать і розуміють, що їх дитина відрізняється за рівнем розвитку чи поведінкою від інших дітей).

Також на консультацію свідомі батьки приходять зі своєю дитиною за рекомендацією лікаря або ж дослухаються до думки вчителя, соціального працівника, психолога чи вихователя.

Спочатку батьки можуть проконсультуватися з приводу своїх занепокоєнь, а от вже в у разі потреби фахівці ІРЦ проведуть комплексну багатoproфільну оцінку розвитку дитини.

Якщо дитина має тяжкі порушення психофізичного розвитку і їй встановлено медичний діагноз, педагоги закладу, який вона відвідує, так само, як і фахівці ІРЦ, мають роз'яснити батькам важливість такої багатoproфільної оцінки в ІРЦ. Це допоможе надати якісну психолого-педагогічну допомогу дитині, адекватно та професійно організувати психолого-педагогічний супровід її розвитку, а також забезпечити підтримку батькам.

Комплексна оцінка може проводитися перед зарахуванням дитини з особливими освітніми потребами до закладу дошкільної або загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти.

З метою створення у такому закладі умов для навчання дитини її батьки (один з батьків) або законні представники звертаються до ІРЦ **за шість місяців** до початку навчального року.

Перед проведенням комплексної оцінки батьки (один з батьків) або законні представники звертаються до закладу освіти, який вони обрали, для зарахування дитини. Якщо директор Вам відмовляє, то

відмова має бути **ВИКЛЮЧНО** у письмовій формі із зазначенням причини.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

«Діти з особливими освітніми потребами, що зумовлені порушеннями інтелектуального розвитку та/або сенсорними та фізичними порушеннями, мають право на першочергове зарахування до закладів дошкільної освіти (Закон України «Про дошкільну освіту»).

«Діти з особливими освітніми потребами мають право на першочергове зарахування до початкової школи закладу загальної середньої освіти» (Закон України «Про загальну середню освіту»).

Комплексне оцінювання проводять фахівці ІРЦ безпосередньо в Центрі за місцем навчання/проживання/перебування дитини.

Батьки/один із батьків обов'язково мають брати участь у комплексному оцінюванні.

Перелік документів, необхідних для проведення комплексної оцінки

1. Документи, що посвідчують особу батьків (одного з батьків) або законних представників. Як правило, це паспорти батьків або опікуна (копія: перша, друга сторінки, прописка), у разі опікунства – копія опікунського посвідчення. У разі відсутності батьків взагалі,

додаються документи, які підтверджують їхню відсутність: рішення суду про позбавлення батьківських прав, свідоцтво про смерть, розшук, про тяжку хворобу тощо. Тоді особа, яка представляє дитину в ІРЦ (за умови відсутності батьків або осіб, які їх замінюють), обов'язково оформлює доручення на представлення інтересів дитини під час здійснення оцінки.

свідоцтво про народження дитини (копія);

індивідуальна програма реабілітації дитини з інвалідністю (у разі інвалідності) видається лікарсько-консультативними комісіями лікувально-профілактичних закладів, згідно з Наказом МОЗ України від 08.10.2007 № 623;

форма первинної облікової документації № 112/0 «Історія розвитку дитини», визначена Наказом МОЗ «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я, які надають амбулаторно-поліклінічну допомогу населенню, незалежно від підпорядкування та форми власності» від 28.07.2014 № 527, у разі потреби – довідка від психіатра.

У разі коли дитина з особливими освітніми потребами здобуває дошкільну або загальну середню освіту, до заяви можуть додаватися:

- психолого-педагогічна характеристика дитини із зазначенням динаміки та якості засвоєння знань під час навчання, підготовлена відповідним педагогічним працівником та затверджена керівником відповідного навчального закладу;
- зошити з рідної мови, математики, результати навчальних досягнень (для дітей, які здобувають загальну середню освіту),

малюнки, інші творчі роботи дитини; - документи щодо додаткових обстежень дитини.

У разі коли дитині з особливими освітніми потребами вже надавалися психолого-педагогічні, корекційно-розвиткові послуги, до ІРЦ подаються:

- попередні рекомендації щодо проведення комплексної оцінки;
- висновки відповідних фахівців щодо результатів надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг із зазначенням динаміки розвитку дитини згідно з індивідуальною програмою розвитку.

Як налаштувати дитину на проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку

1. Напередодні проведення комплексної оцінки проговоріть з дитиною інформацію про батьків (як звати тата, маму, де і ким працюють батьки), домашню адресу, де проживає дитина, тощо.

2. В день проведення комплексної оцінки створіть у дитини позитивний настрій. Налаштуйте дошкільника на ігрову діяльність, а школяра – на спілкування з практичним психологом.

3. Розрахуйте час так, щоб прийти завчасно, не поспішаючи, якщо потрібно переодягнутись і підготувати дитину.
4. В день проведення оцінювання дитина повинна бути здоровою. У разі, якщо дитина захворіла, зателефонуйте в ІРЦ і попросіть перенести оцінку на інший день.
5. Не переживайте за результати оцінки і сам процес. Пам'ятайте, що Ваші переживання та тривога передаються дитині.
6. Під час обстеження не відволікайте дитину зауваженнями і репліками. У разі необхідності, дитині допоможе фахівець.
7. В присутності дитини не говоріть «вона соромиться», «вона не любить вчити вірші, розповідати», «вона це не вміє», «вона при сторонніх людях не відповідає», тощо.
8. Оцінка кожним фахівцем займає майже годину, тому при потребі візьміть щось перекусити та попити.
9. Після комплексної оцінки обов'язково похваліть дитину, навіть якщо вона відповідала гірше, ніж Ви очікували, адже це її перший самостійний іспит.